

Naturhistoriska
riksmuseet

YTTRANDE
2014-02-26

Dnr 516-126-2014

Naturvårdsverket
10648 Stockholm

Begäran om yttrande avseende skydds jakt efter gråsäl och knobbsäl under 2014 (NV-01448-14, NV-01449-14).

Naturhistoriska riksmuseet (NRM) har fått rubricerade skrivelse med begäran om synpunkter på skydds jakt efter gråsäl och knobbsäl.

Provtagningsrutiner:

I skrivelsen efterfrågas om det finns anledning att ändra de provtagningsrutiner som gäller för gråsäl, knobbsäl och vikaresäl. NRM finner ingen anledning att ändra gällande provtagningsrutiner för gråsäl och knobbsäl, där prover bör tas enligt bifogade protokoll (Bilaga 1 och 2). När det gäller vikaresäl ser NRM att det är av största vikt att hela djur kommer in till NRM för provtagning då vi fortfarande har mycket svagt material när det gäller vikaresäl.

Antal prover:

Inskickade prover från säljakten utgör ett viktigt material för möjligheten att göra relevanta bedömningar om sälars hälsotillstånd. Materialet kompletterar den data som insamlas genom bifångade sälar. NRM bedömer att antalet insända prover inte bör minskas då underlaget för bedömningar efter att sälarna indelats efter ålder och kön blir för litet. Proverna från säljakten tillsammans med bifångade sälar ger en god geografisk täckning och möjlighet att studera geografiska skillnader i hälsotillstånd.

Områden av särskild vikt för beståndsovervakningen:

Bakgrunden till att räkningslokaler undantagits från jakt på gråsäl är att vi sett att jakt riskerar att tydligt påverka antalet räknade sälar på lokalen. Ett par räkningslokaler undantogs inte från jakt när jakten inleddes 2001, dessa lokaler är idag näst intill tomma på säl trots att det totala antalet djur sannolikt fördubblats sedan 2001. Vår bild från dessa lokaler stämmer också överens med traditionell kunskap om säljakt där man i största möjliga mån lämnade sälarna i fred förutom under det fåtal dagar per år då man jagade. Sälövervakningen bygger på kontroller av sälarnas traditionella uppeligningsplatser vilka sälarna ofta använt i decennier. Jakt eller annan störning i dessa områden riskerar att göra räkningsresultaten osäkra eftersom sälarna riskerar att spridas ut. En enskild lokal kan i vissa fall hysa långt mer än 1000 sälar, sker jakt i sådant område i nära anslutning till inventeringen riskerar man att kraftigt påverka räkningsresultatet. Faran med att tillåta jakt i räkningsområdena är alltså främst att det minskar tillförlitligheten i övervakningen. Det medför att trendberäkningarna blir osäkrare och att det blir svårare och tar längre tid att

Naturhistoriska
riksmuseet

se förändringar i tillväxthastigheten i beståndet. Våra kunskaper om hur jakt under andra tider av året påverkar resultaten är svårare att bedöma, men baserat på enstaka lokaler och traditionell kunskap tycks effekten av att jaga regelbundet på en och samma lokal påverka antalet säl som använder platsen även långsiktigt, men det vore angeläget med ytterligare studier för att klarlägga detta.

Havs och Vattenmyndigheten har gett NRM i uppdrag att göra en genomgång av de områden som är undantagna från jakten och detta ska redovisas 2014-11-15. Merparten av de lokaler som nämns i jaktbeslutet är redan skyddade från jakt genom annat regelverk. Många av de undantagna områdena är antingen säl eller fågelskyddsområden (med tillträdesförbud) eller naturreservat. Eventuellt skulle det vara bra att bara inkludera de områden som saknar annat skydd och där skyddet i jaktbeslutet förhindrar jakt på lokalen. Med tanke på den pågående översynen av dessa områden finner NRM ingen anledning att göra några förändringar i förteckningen över lokaler undantagna från jakt 2014.

Provtagning som skäl för lågt intresse för säljakt:

Naturvårdsverket fick ett regeringsuppdrag där man skulle undersöka möjligheterna för licensjakt samt hinder för att givna jaktkvoter inte utnyttjats

(<http://www.naturvardsverket.se/Miljoarbete-i-samhallet/Miljoarbete-i-Sverige/Regeringsuppdrag/Redovisade-2013/Jakt-pa-sal/>).

Här sammanställde man erfarenheter från Finland där det inte föreligger krav på provtagning av säl vid skyddsjakt. Det visade sig att situationen i Finland (inklusive Åland) är nära identisk med den i Sverige då ett fallande intresse för säljakt är uppenbar även där. Därför finns det inget som talar för att provtagningarna skulle vara en viktig orsak till svagt intresse för säljakt.

Utökning av området med skyddsjakt på gråsäl:

NRM har inga synpunkter på den geografiska omfattningen av beslutet.

Jakt på säl från båt:

NRM anser att jakt från båt kan vara svårt att förena med god jaktetik eftersom det sannolikt ökar risken för skadskjutningar. NRM ifrågasätter därför förslaget att tillåta jakt från båt även för fritidsfiskare.

Föredragande i ärendet har varit 1:e Intendent Olle Karlsson, 1:e Assistent Charlotta Moraeus samt 1:e Intendent Tero Härkönen.

Dr. Thord Fransson Enhetschef
Enhetsen för miljöforskning och Övervakning